

Nr 794

Av herr von Friesen m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 90, med förslag till förordning angående ändring i förordningen den 24 maj 1957 (nr 209) om skatt på sprit och vin, m. m.

(Lika lydande med motion nr 643 i Första kammaren)

I bevillningsutskottets betänkande nr 61 år 1962 anförs att i det av 1954 års riksdag antagna nya programmet på nykterhetspolitikens område ingår såsom ett mycket väsentligt drag att försöka inrikta konsumtionen på svagare drycker. Utskottet skriver:

Vid programmets antagande förelåg klarhet om beskattningens stora roll i nykterhetspolitiken. Från riksdagens sida uttalades således att skatterna på olika drycker i enlighet med vad departementschefen förordat i nykterhetspropositionen borde avvägas så att en övergång till svagare drycker främjades. Ändringar på beskattningens område borde förbindas med en differentiering efter dryckernas alkoholhalt. Härigenom skulle beskattningen komma att drabba alkoholen som sådan.

Utskottet nämner emellertid samtidigt att vissa invändningar kan göras mot de nu gällande beskattningsreglerna, eftersom dessa i en del fall ger resultat som inte kan anses förenliga med målsättningen att främja en övergång till svagare drycker. Utskottet räknar därför med att nuvarande skattesatser i förekommande fall skall komma att jämkas i syfte att bringa dessa i bättre överensstämmelse med målsättningen i nykterhetsprogrammet.

Om beskattningen konsekvent skall användas för att förskjuta konsumtionen från alkoholstarkare drycker mot alkoholsvagare, bör en alkoholstarkare dryck alltid beskattas högre än en alkoholsvagare. Detta förverkligas om alkoholbeskattningen helt bindes till alkoholhalten. Alla drycker med samma alkoholhalt får därvid samma skatt. Värdeskattmomentet i beskattningen bör sålunda ej behållas. En sådan, endast till alkoholhalten knuten beskattning, är ingen nyhet inom svensk nykterhetspolitik. Ölskatten har nämligen länge varit utformad på detta sätt.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 90 föreslås att den tekniska utformningen av spritbeskattningen ändras och att skatteskalen mer direkt anpassas till alkoholhalten hos dryckerna. Den fasta avgiften på spritdrycker, som nu är differentierad på fyra olika grupper, föreslås bli utformad efter en skala

som direkt anknyter till alkoholhalten hos dryckerna. Detta är utan tvekan ett ur principiell synpunkt riktigt grepp på beskattningsfrågan, vilket noteras med tillfredsställelse. Förslaget har emellertid den begränsningen att anpassningen till alkoholhalten endast gäller den fasta avgiften och att denna anpassning endast gäller för drycker med mer än 30 volymprocent alkohol. Ett stort antal inkonsekvenser i beskattningen skulle därför komma att kvarstå. Som ett enda exempel må nämnas att en importerad apéritifdryck, Campari, med 21 % alkohol enligt propositionen skulle få högre skatt per liter än 40- och 44-procentigt brännvin.

Beträffande beskattningens allmänna höjd må nämnas att den i propositionen föreslagna höjningen på brännvin, som ger de största sociala skadeverkningarna förefaller alltför blygsam. En minst 20-procentig höjning på renat brännvin synes vara motiverad, bl. a. mot bakgrund av den allmänna löne- och kostnadsutvecklingen.

I Bilaga I anges sådana skattesatser för drycker med olika alkoholhalter att en starkare dryck konsekvent beskattas högre än en svagare. För 40 volymprocent alkohol har valts en skatt som är 20 % högre än den nuvarande skattesatsen för renat brännvin. För samtliga övriga drycker har skattesatserna anpassats efter alkoholhalterna så att ingen dryck är skattemässigt gynnad eller missgynnad i förhållande till den nyssnämnda skattesatsen för 40 volymprocent och i förhållande till den nuvarande skatten på vanligt öl (2,8 viktprocent).

Skattesatserna i Bilaga I innebär högre skatt än enligt proposition nr 90 för de billigaste lättvinerna och de billigaste starkvinerna. De väsentligaste skattehöjningarna enligt den i Bilaga I framlagda skatteskalen gäller sålunda de drycker som är de ur nykterhetssynpunkt skadligaste dryckerna, dvs. brännvinsgruppen och de nyssnämnda vinerna. Genom att värdebeskattningen bortfaller blir däremot ej av kvalitetsskillnader betingade prisdifferenser föremål för särskild beskattning.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta om sådan ändring av skatten på spritdrycker och vin att dessa drycker beskattas enligt Bilaga I.

Stockholm den 26 mars 1963

Bertil von Friesen

Elisabet Sjövall

Lisa Johansson

Brita Elmén

Stina Gunne

Förslag till skattesatser för vin och sprit

Vol. %	Skatt per liter	Vol. %	Skatt per liter	Vol. %	Skatt per liter
9	2: 24	25	12: 20	41	30: 11
10	2: 65	26	13: 06	42	31: 50
11	3: 10	27	13: 94	43	33: 01
12	3: 57	28	14: 91	44	34: 54
13	4: 07	29	15: 89	45	36: 10
14	4: 59	30	16: 89	46	37: 68
15	5: 15	31	17: 90	47	39: 28
16	5: 72	32	18: 93	48	41: 01
17	6: 34	33	20: 06	49	42: 77
18	6: 97	34	21: 20	50	44: 45
19	7: 62	35	22: 37	51	46: 26
20	8: 34	36	23: 55	52	48: 21
21	9: 01	37	24: 75	53	50: 08
22	9: 75	38	26: 06	54	51: 97
23	10: 58	39	27: 39	55 eller	
24	11: 35	40	28: 74	högre	54: 01